

ՔՐԻՍՏՈՆՅԱ ԱՇԽԱՐՆ

ՄԱԼԱՆԿԱՐԱ ՄԻՐԻԱԿԱՆ ՈՒՂՂԱՓԱՌ ԵԿԵՂԵՑԻ

17-րդ դարի կեսին, խիստ դժգոհ պորտուգալացիների կողմից իրենց Եկեղեցու լատինականացման իրողությամբ, Հնդկաստանի Թովմասական քրիստոնյաները (Thomas Christian, 15-րդ դարում, երբ պորտուգալացիները մտնում են Հնդկաստան, այստեղ արդեն գոյություն ունեւ քրիստոնեական համայնք, որը, համաչայն համայնքի անդամների, հիմնվել էր Թովմաս Առաքյալի կողմից) բաժանվում են Կաթոլիկ Եկեղեցուց: Բաժանվածների առաջնորդը թերևս փորձել է վերականգնել հաղորդությունը Արևելքի Ասորական Եկեղեցու հետ, սակայն դա նրան չի հաջողվել: Համայնքը ղեկավարելու նպատակով 1665 թ. Սիրիայի Պատրիարքը համաչայնում է եպիսկոպոս ուղարկել՝ պայմանով, որ առաջնորդն ու իր հետևորդներն ընդունեն Սիրիական քրիստոսաբանությունն ու Արևմտա-Սիրիական ծիսակարգը: Այս խումբը Սիրիական Պատրիարքության հովանու ներքո ի վերջո սկսում է գործել իբրև ինքնավար Եկեղեցի:

Այնուամենայնիվ, 1912 թ. համայնքում պառակտում է տեղի ունենում, երբ Եկեղեցու զգալի մի մասն իրեն ավտոկեֆալ է հռչակում և հայտարարում Հնդկաստանում Արևելքի հնագույն Կաթողիկոսության վերահաստատման մասին: Սա չի ընդունվում Սիրիայի Պատրիարքին հավատարիմ մնացածների կողմից: Երկու կողմերը հաշտվեցին 1958 թ., երբ Հնդկաստանի Գերագույն Դատարանը հայտարարեց, որ միայն ավտոկեֆալ Կաթողիկոսն ու իր հետ հաղորդության մեջ եղող եպիսկոպոսներն իրավական հիմք ունեն: Սակայն 1975 թ. Սիրիայի Պատրիարքը հաղորդությունից զրկում և գահընկեց է անում Կաթողիկոսին՝ փոխարենը նշանակելով հակառակորդ մեկին. մի և արարք, որը համայնքի նոր պառակտման պատճառն է դառնում: 1995 թ. սկզբին Հնդկաստանի Գերագույն Դատարանը պատասխան է պահանջում վիճահարույց որոշման համար:

Այս երկու համայնքների անդամների ճշգրիտ թիվը որոշելը չափազանց դժվար է և երկու կողմերն էլ մեծապես վիճարկում են այն: Չեզոք դիտորդ-դժվար է և երկու կողմերն էլ մեծապես վիճարկում են այն: Չեզոք դիտորդների կարծիքով ընդհանուր թիվով 2.000.000 հասնող Հնդկաստանի արևել-

յան ուղղափառ քրիստոնյաների մոտավորապես կեսը հիշյալ ավտոկեֆալ Եկեղեցու մասն են կազմում, մինչդեռ մնացյալը մաս են կազմում Սիրիական Ուղղափառ Պատրիարքության հոգևոր իշխանության ներքո գտնվող ինքնավար Եկեղեցու:

Կեռալայում գոյություն ունեն երկու այլ Եկեղեցիներ ևս, որոնք առաջացել են մալանկարա ուղղափառ համայնքից ներս: Մասամբ անգլիկան քարոզիչների ծավալած գործունեության պատճառով 19-րդ դարում այս Եկեղեցու ներսում առաջ է գալիս բարենորոգչական շարժում: Նրանք, ովքեր հարում են այս շարժմանը, ի վերջո հիմնում են Մալաբար Մար Թովմաս Սիրիական Եկեղեցին, որն ընդհանուր առմամբ պահպանում է արևելյան ծիսակարգի կիրառությունն ու բարոյականության ուսմունքը: Սիրիական Ուղղափառ Եկեղեցուց իր եպիսկոպոսական հաջորդականությունն առնող այս Եկեղեցին հակված է, սակայն, ընդունել բողոքական աստվածաբանությունը: 1974 թ. այն հաղորդության մեջ է անգլիկան նահանգների հետ: Այն այժմ ունի շուրջ 700.000 անդամ:

18-րդ դարի վերջին Երուսաղեմի սիրիական առաջնորդը մի վանականի եպիսկոպոս է չեղնադրում, որը, սակայն, չի ճանաչվում Մալանկարա Սիտրոպուլիտության կողմից: Այս եպիսկոպոսը հետագայում փախչում է հյուսիս և Թհոզհիյուր (Thozhiyoor) գյուղում հիմնում հավատալիների իր սեփական խումբը: Թհոզհիյուրի Մալաբար Անկախ Սիրիական Եկեղեցի անունը կրող Եկեղեցին ունի 10.000-ից քիչ անդամներ: Պահպանելով իր արևելյան ժառանգությունը, այն կապեր է հաստատել Մար Թովմասի Եկեղեցու ու առավել ևս՝ անգլիկան համայնքի հետ:

Մալանկարա Սիրիական Ուղղափառ Եկեղեցին Զոթայամում ունի ուղղափառ աստվածաբանական ճեմարան, որը հիմնվել է 19-րդ դարի սկզբին և այժմ ունի շուրջ 75 ուսանող: Վերջին շրջանում նոր մասնաձեռքեր են կառուցվել, ներառյալ «Սոֆիա Կենտրոնը», աշխարհականների ուսումնառության համար: Այս Եկեղեցին ունի նաև մի քանի քոլեջներ, դպրոցներ, հիվանդանոցներ և որբանոցներ:

Այն ունի նաև համեստ վանական ավանդություն: Գոյություն ունեն տղամարդկանց 4 համայնքներ, որոնք առաջնորդվում են վանական օրենքներով, և առանց որոշակի վանական սահմանադրության գործող 11 այլ համայնքներ՝ կուսակրոն հոգևորականների և աշխարհականների համար: Կան նաև 10 կուսանոցներ, որտեղ պաշտամունքի և ծառայության նվիրյալ կյանք են ապրում բազմաթիվ կույսեր: